

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.421/2007/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla **(pártfogó ügyvéd neve, címe)** által képviselt **I.rendű felperes neve** ... tartózkodási helyű felperesnek - dr. Gyenge Zoltán ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alatti székhelyű alperes ellen személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása és egyéb iránt indult perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. július 3. napján kelt 2.P.21.880/2006/22. számú ítélete ellen a felperes 25. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját 6.000.- /Hatezer/ Ft-ban állapítja meg, amelyet az állam visel.

Az ítélet megküldésével megkeresi az ítéltábla gazdasági hivatalát, hogy a pártfogó ügyvéd díját a felperes költségmentessége folytán az ellátmányból fizesse ki.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 10.000.- /Tízezer/ Ft fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2000. szeptember 28. napjától 2001. május 28. napjáig őrizetbe vétele és előzetes letartóztatása, majd 2003. október 3. napjától 2006. szeptember 11. napjáig

jogerős szabadságvesztés büntetésének letöltése miatt tartózkodott az **alperesi fegyház és börtönben**. Lopás, közokirat hamisítás, visszaélés okirattal, súlyos testi sértés, rablás bűncselekménye miatt a Szegedi Városi Bíróság 2001. november 30. napján 7.B.2512/2001/2. számú, illetve a Csongrád Megyei Bíróság 2002. január 16. napján kelt 1.Bf.49/2002. számú ítéletével 8 év és 9 hónap fogházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte. A büntetőeljárások során több alkalommal vádlott társait érintő feltáró jellegű vallomást tett, így a **/személy neve 1/** és társai ellen különösen nagy értékre elkövetett rablás és egyéb bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban.

A felperes keresetében lelkiismereti szabadsága, testi épsége, egészséghez és emberi méltósághoz való joga megsértésének megállapítását és az alperesnek 200.000.- Ft nem vagyoni kár megfizetésére kötelezését kérte. Kérelme indokaként előadta, az alperes a szállítások során több esetben olyan elítéltekkel együtt utaztatta, akikre korábban terhelő vallomást tett, így 2000. szeptember és október hónapban, illetve 2001. év tavaszán a B...i Bíróságon, 2004. március hónapban a ...-i Városi Bíróságon és 2005. májusában a ...-i Megyei Bíróságon tartott tárgyalások alkalmával. Vádlott társai fenyegették, vallomásának megváltoztatására akarták rávenni, kényszerítették. Az alperesi intézetben rá veszélyt jelentő fogva tartottakkal közös folyosón szomszédos zárkában helyezték el, sétákra, tisztálkodásra együtt kellett menniük 2000. december és 2001. január hónapban, amikor atrocitások érték. 2003. október 3. napján szállították vissza **...-re**, és az alperesi intézetben olyan zárkában helyezték el, ahol a fegyelmi büntetés alatt álló elítélteket szokták fogva tartani. Vezetékes víz nem volt, csupán 5 literes piszkos műanyag flakonban kapott vizet naponta egy alkalommal és ebből kellett innia, tisztálkodnia. Az ablakot becsukni nem lehetett a kinti hideg ellenére. Nem volt asztal, szekrény, a személyes holmijait táskájában kellett őriznie. A zárka felmosására egy hónap alatt 3-4 alkalommal biztosítottak lehetőséget úgy, hogy a mosószeres felmosó vizet beöntötték a helyiségbe. A megyei főügyészséghez intézett panasa nyomán 26 nap elteltével szűnt meg ez az állapot. Sérelmezte a fogva tartás rendjét és a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközöket is, mert a séták alkalmával övbilincset, a zuhanyozóban patentbilincset kellett viselnie. 2006. év elején egy soron kívüli biztonsági eljárás alkalmával ugyancsak patentbilincset alkalmaztak. 2006. július 5. napján elhelyezésének felülvizsgálata miatt jelent meg a befogadó bizottság előtt, ahol ... bv. ezredes indokolatlanul javasolta, kérjen meghallgatást az intézet pszichológusánál. A vizsgálat során személyiségében eltérést nem észleltek, a javaslat rá nézve sértő volt.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte, ugyanis a peres eljárást nem előzte meg a fogva tartókkal kapcsolatos kártérítési eljárás szabályairól szóló

13/1996. (XII.23.) IM. rendeletben szabályozott büntetés-végrehajtási intézet által lefolytatott kártérítési eljárás. Érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, mert a felperes személyiségi jogait a szabadságvesztés büntetés végrehajtása során nem sértette. A Bv. tvr. 21. §-ában, a 36. § (1) bekezdés a.) pontjában foglaltaknak megfelelően a felperes emberi méltóságát tiszteletben tartotta, megalázó bánásmódban nem részesítette, részére a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezést biztosított és zárkájának berendezése és felszerelése a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelt. Anélkül, hogy személyi védelemben vagy védelmi programban részesítésének elrendelése megtörtént volna, a büntető ügyekben tett vallomása alapján külön zárkában helyezte el, megakadályozva, hogy a felperest bármilyen fenyegetés érje, s a félelemérzetét ily módon kívánták csökkenteni. Több évvel korábbi sérelmeit felmerülésekor nem panaszolta és állításait tényekkel nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Ezt elsődlegesen azzal indokolta, hogy külön végzéssel felhívta a felperest - mulasztás következményére történt tájékoztatással - arra vonatkozóan, hogy jelentse be bizonyítékait a kereseti tényállásra vonatkozóan. E felhívásnak azonban a felperes nem tett eleget, ezért a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésére utalással hozta meg az elutasító tartalmú döntését.

Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a felperes panasza és ezzel kapcsolatos beadványai folytán az illetékes szervek a megfelelő eljárást lefolytatták és ennek eredményéről az elítéltet tájékoztatták.

Az érintett bv. intézetben a testi épségének megvédésével, megfelelő elkülönítésével kapcsolatban megtették a szükséges intézkedéseket. Ezen felül a felperes által indokoltnak tartott további személyi védelmet a bv. szervezetnek nem állt módjában biztosítani. Az alperesi intézményben a felperes biztonságos elhelyezését megoldották, olyan körletrészen volt a zárkája, ahol a többi elítélt részéről nem érhette atrocitás. A körletraplóban sem található bejegyzés arra vonatkozóan, hogy a felperest más személyekkel, akikre vonatkozóan terhelő vallomást tett, egy zárkába helyezték, illetve bármikor is ezen személyekkel együtt sétált vagy fürdött. 2003. októberében a ...-i Bv. Intézet olyan körletéből került átszállításra, amelynek alapján indokolt volt az egyszemélyes elhelyezése. Időt vett igénybe az, hogy a befogadó bizottság kijelölje, melyik zárkába kerüljön véglegesen, figyelemmel a személyi körülményeire is. Az alperes betartotta a 6/1996. (VII.12.) IM. számú rendelet 42. § (1) bekezdésében foglaltakat, a felperest a megfelelő biztonsági csoportba sorolta és eszerint jelölte ki a helyét. Mindezek alapján a jogsértés ténye nem volt megállapítható. Az alperes ellenkérelme a per megszüntetésére alaptalannak bizonyult, mert a felperes keresetét a Ptk. 76. §-ára hivatkozva terjesztette elő.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, kérve annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását. Arra hivatkozott, hogy a bíróság felhívásának a megadott határidő alatt nem tudott eleget tenni, mert szállításon volt és 2007. július 2. napján kapta kézhez a végzést. Állította, 2000. december és 2001. január hónapban testi épségét a séták és a fürdés idején veszélyeztették **személy neve 2**, **személy neve 1**, valamint **személy neve 3**, akiket a mellette lévő zárkában helyeztek el, és mozgatusuk egyszerre történt. Mindhárom személyre a Pest Megyei Rendőrfőkapitányság Vizsgálati Osztálya előtt indult 37/1995.Bü. szám alatti eljárásban terhelő vallomást tett, illetve **/személy neve 1/** bűntársa volt a B...i Bíróság 7.B.1141/2000. számú büntetőeljárásában. Az elhelyezésre vonatkozóan az alperesi intézmény dokumentációját kérte beszerezni. Az esemény miatt beadvánnyal fordult a Pest Megyei Ügyészségi Nyomozó Hivatalhoz, ennek nyomán kereste fel ... ügyész, akinek javaslatára átszállították a ...-i Büntetés-végrehajtási Intézetbe. A Zala Megyei Bíróságon folyamatban volt B.7/2005/3. szám alatti eljárásban tanúként idézték, az ide történő szállítás idején a Komárom-Esztergom Megyei Bíróságon való tartózkodása alatt érték fenyegetések. Az alperes nem intézkedett az elkülönítéséről, így szállítása során a folyamatban lévő büntetőeljárás II.r. vádlottjával, **/személy neve 4/-vel** zárták össze, amely esemény miatt több alkalommal fordult az alpereshez, illetve a BVOP Fogvatartási Ügyek Főosztályához. A 2003. év október 3. napjától október 29. napjáig elszenvedett megalázó bánásmód miatt körülményeiről tájékoztatta a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyelet és Jogvédelmi Osztályát, ahonnan kérelmét áttették a Csongrád Megyei Főügyészséghez, majd az alperes az ügyészség közbenjárására szüntette meg a jogsértő állapotot. A zárka elégtelen felszerelésének bizonyítására a 2003. év október havi állapotot rögzítő leltári jegyzőkönyvet kérte beszerezni. Az övbilincs és patentbilincs alkalmazása miatt 2003. év novemberében ügyészi meghallgatást kért, amelyen szintén övbilincsben, megláncolva kellett megjelennie. Ezen kívül a Szegedi Katonai Ügyészség 2006. november 14. napján kelt B.IX.176/2006. számú határozatában valótlan színben tüntette fel, megállapítva, hogy személyisége negatív irányba fordult, illetve munkáját hanyagul látta el. Mindez megalapozza jó hírnevének megsértését is. Tanúként kérte meghallgatni ... bv. ezredest a 2006. december 5. és 2007. január 2. napja közötti időszakban szállítása közben ért sérelmére, **...-t** és **...-t** pszichés állapotára és a jó hírnevét sértő jelentés megalapozatlanságára, valamint ... ügyészt az előzetes letartóztatása alatt az alperesi elhelyezés következtében ért jogsérelemre.

Az alperes ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Többek között arra hivatkozott, hogy 2000. december hónapban a felperes nem vádlott társai melletti zárkában volt elhelyezve, a Zala Megyei Bírósághoz szállítása során **/személy neve 4/-t** nem a Szegedi BV. Intézetben tartották fogva, illetve 2003. október hónapban indokolt volt az egyszemélyes elhelyezés, amit zárkában foganatosítottak.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság által helyesen hivatkozott Ptk. 75. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 76. §-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme, a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség és az emberi méltóság megsértése. Bár törvényi rendelkezés alapján a személyhez fűződő jogok korlátozhatók és ilyen korlátozást jelent az előzetes letartóztatás, vagy a szabadságvesztés büntetés végrehajtása, azonban az erről szóló 6/1996. (VII.12.) IM. rendelet 3. §-a szerint a fogva tartás során a fogva tartott személyiségi jogainak a védelmét a büntetés-végrehajtási szervezetnek, továbbá a végrehajtásban közreműködő, illetve az azt segítő szerveknek és személyeknek biztosítaniuk kell.

A felperes két időszakot töltött az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben. 2000. december hónapban és 2001. év elején az állított jogsérelmek idején előzetes letartóztatásban volt. Az előzetes letartóztatásról az 1979. évi 11. tvr. 116. § (1) bekezdés úgy rendelkezik, hogy ezt az intézkedést büntetés végrehajtási intézetben a tárgyalás előkészítése során hozott határozatig az ügyész, ezt követően a bíróság rendelkezése alapján és annak megfelelően kell végrehajtani. Az ügyész és a bíróság a felperes eltérő elhelyezésére és szállítására utasítást nem adott, ezért az alperes a reá irányadó általános jogszabályi rendelkezések alapján járhatott el. Ugyanakkor megállapítható, hogy nem közös zárkában helyezte el a felperest és **/személy neve 1/-t**, valamint társait és még csak nem is egymás melletti zárkában, hiszen az M.1-es épület 121., 126. illetve 123-os számú zárkái nem szomszédosak. Az együttes mozgításukra sem lehet következtetni a körletfelügyelő naplójából. A felperesnek ezen elhelyezés miatt kialakult szubjektív veszélyérzetét valós tények nem indokolták, konkrét bántalmazásról vagy fenyegetésről panaszt nem tett. Így nem volt elvárható az alperestől az elkülönített szállítás és nem róható terhére, hogy a fővárosi bv. intézetben a felperest olyan személyekkel közös zárkába helyezték el, akikre korábban terhelő vallomást tett. Az ítéletábra utal arra, hogy ha a büntetőeljárás hatálya alatt álló személyek a felperes által hivatkozott magatartást követték el sérelmére, az nem a lelkiismereti szabadság fenyegetéssel való korlátozása, hanem a személyi szabadság megsértése, illetve a Btk. által szabályozott kényszerítést valósíthat meg, és nem a fogvatartó bv. intézet, hanem a vádlott társak terhére.

A Zala Megyei Bíróságon folyamatban volt büntetőügyben történt előállítással kapcsolatban a felperes panaszát a Zala Megyei Büntetés Végrehajtási Intézet, valamint a Zala Megyei Főügyészség is kivizsgálta és megállapították a jogsértés

hiányát. Az alperesnél nem volt fogva tartva a felperes által említett **/személy neve 4/**, így őt a felperessel együtt nem szállíthatták, s nevezett nem is figyelhette meg a felperest. 2003. október 3. napján a felperest a ... Bv. Intézet különleges biztonságú körletéből szállították az alpereshez jogerős szabadságvesztés büntetésének letöltésére.

Az alperes állítása szerint a zárka berendezése a 6/1996. (VII.12.) IM. rendelet 3. számú mellékletében foglaltaknak megfelelő volt. A felperes maga is úgy nyilatkozott, nem tudja bizonyítani, hogy piszkos műanyag kannában adták az ivóvizet, illetve azt sem, hogy a felmosáshoz a tisztítószeret beöntötték. Az emberi méltóság megsértése akkor valósul meg, ha a személyt nem önbecsülésének, az emberi érintkezési formák követelményeinek megfelelő bánásmódban részesítik, különösen ha megalázzák, vagy hátrányos helyzetbe hozzák. A fogva tartás állított körülményei azonban bizonyítást nem nyertek és az nem felel meg a valóságnak, hogy 2003. novemberében az ügyészi meghallgatást követően változtattak ezen állapoton. Az alperes nem sértette meg a bv. törvény 21. §-át, nem igazolódott a felperes méltóságának sérelme, illetve hogy embertelen bánásmódban részesült. Elkülönített elhelyezésben volt és a biztonságos fogva tartás követelményei valósultak meg.

A felperes fellebbezésében azt is kifogásolta, hogy vele szemben indokolatlanul övbilincset és patentbilincset, mint kényszerítő eszközt alkalmaztak. Ténylegesen nem kényszerítő, hanem mozgáskorlátozó eszköz igénybevételére került sor a már hivatkozott 6/1996. (VII.12.) IM. rendelet 48. §-a, 61-67. §-ai, illetve a büntetés végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. tv. alapján. A patentbilincs, illetve bilincsrögzítő öv kényszerű eszközként és mozgáskorlátozó eszközként is alkalmazható, azonban eltérő okból és a felperessel szemben csak mozgáskorlátozó eszközként használták. Ennek indoka, hogy III-as biztonsági csoportba volt besorolva, ahol ezen eszközök alkalmazása megengedett. Ezt tehát a felperes alappal nem kifogásolhatja. A felperest tájékoztatták a bv. biztonsági osztályvezetőjének rendelkezéséről és a jegyzőkönyveket 2003. évben aláírta. A Csongrád Megyei Főügyészség elutasította azt a panaszát, hogy ne övbilincsből kelljen mozognia, illetve ekkor a felperes az ellátással és a bánásmóddal kapcsolatban egyéb kifogással nem élt. A fürdőben mozgáskorlátozó eszköz alkalmazása nem is lett volna lehetséges, mert ez a tisztálkodást megakadályozná, arra tehát bizonyítottan nem került sor.

Annak a körülménynek, hogy ... bv. ezredes javasolta a felperes pszichológusi meghallgatását, és ennek során a felperesre nézve negatív megállapítás nem volt tehető, nincs jelentősége a személyiségi jogok megsértése szempontjából, mert ez az intézkedés személyiségi jogokat nem sért.

Az ítélet tábla mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésére történt utalást a kereset elutasításának indokai közül. Amikor ugyanis az elsőfokú bíróság a 17/II. sorszámú végzését kibocsátotta és a felperest a jogkövetkezmények terhével felhívta bizonyítékai bejelentésére, már rendelkezésre

állt az iratok között a felperes 11. sorszámú előkészítő irata és kereset pontosítása, amelyben pontosan megjelölte sérelmeit és azokat a szerveket, amelyek ügyében eljárak és amelyek megkeresése által a tényállás megfelelőképpen tisztázható lett volna.

Az ítélet tábla mellőzte ...-nak az előzetes letartóztatás körülményeire, ...-nak a 2006. decemberi szállítás mikéntjére, ...-nak és ...-nak a felperes pszichés állapotára vonatkozó tanúkenti meghallgatását, mert a megállapított tényállás szempontjából ennek nincs jelentősége. Az alperes bejelentette, hogy a földszinti fogdára leltárjegyzékkel nem rendelkezik és a felperes korábbi elhelyezésére nyilatkozatot tett, így további megkeresés foganatosítása erre nézve szükségtelen.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás módosítása mellett a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére, amelynek összege a 32/2003. (VIII.22.) IM. számú rendelet 2. §-ában foglaltakon alapul. Az ítélet tábla a pártfogó ügyvéd munkadíjáról a 7/2002. (III.30.) IM. számú rendelet, a le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §-a szerint rendelkezett.

S z e g e d , 2008. január 16.

Dr.Sághy László sk.	Dr.Rakita Zsuzsanna sk.	Zanócné dr.Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró